

Náttúruminjasafn Íslands
02-911

Ársreikningur 2017

Efnisyfirlit

Bls.

Áritun ríkisendurskoðanda	2
Skýrsla og áritun stjórnenda	4
Yfirlit um afkomu ársins	5
Efnahagsreikningur	6
Sjóðstreymsyfirlit	7
Skýringar	8

Náttúrumínjasafn Íslands

kt. 520707-0340

Brynjólfsgötu 5, 107 Reykjavík

Skýrsla og áritun stjórnenda

Hlutverk Náttúruminjasafns Íslands er að varpa ljósi á náttúru Íslands, náttúrusögu landsins, nýtingu náttúruauðlinda og náttúruvernd, auk þess að varpa ljósi á samspil manns og náttúru og á náttúru landsins í alþjóðlegu samhengi. Náttúruminjasafnið safnar munum sem henta starfsemi þess, skráir þá og varðveisir. Safnið aflar upplýsinga sem veita yfirlit yfir náttúru Íslands og nýtingu náttúruauðlinda innan lands og utan og annast kynningu með sýningum og annarri fræðslustarfsemi með það að markmiði að veita sem viðtækasta sýn á íslenska náttúru. Safnið skal miðla fræðslu um íslenska náttúru til skóla, fjölmíðla og almennings. Safnið annast rannsóknir á starfssviði sínu. Náttúruminjasafn Íslands veitir öðrum náttúruminjasöfnum ráðgjöf, stuðlar að samvinnu þeirra hér á landi og vinnur að samrændri safnastefnu á sviði náttúrufræða. Náttúruminjasafnið skal eiga samstarf við vísinda- og rannsóknastofnanir á sviði náttúrufræða á vegum ríkisins og annarra aðila.

Á grundvelli laga um opinber fjármál nr. 123/2015 (LOF) var gerður stofnefahagsreikningur 1. janúar 2017 sem byggir á ákvæðum laganna. M.a. leiddi það til að varanlegir rekstrarfjármunir voru eignfærðir og orlíf skuldfært. Þar sem breytingar bessar hafa mikil áhrif á liði í rekstrar- og efnahagsreikningum hefur reikningsskilaráð A-hluta ríkissjóðs ákveðið að samanburðartölur við fyrra ár séu ekki birtar. Samanburður er í efnahagsreikningi við stofnefahagsreikning 1. janúar 2017 sem gerður var á grundvelli hinna breyttu reikningsskilareglina skv. LOF.

Árinu 2017 var ársveltan kr. 49754772 milljónir og afkoma kr. 4575551 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. 3789414 milljónir í árslok og eignir samtals nema kr. 9619305 milljónir.

Það er álit okkar að ársreikningur 2017 gefi glögga mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárstöðu Náttúruminjasafns Íslands í samræmi við lög um opinber fjármál o g ársreikningalög.

Forstöðumaður og fjármálastjóri staðfesta hér með ársreikning Náttúruminjasafns Íslands fyrir árið 2017 með undirritun sinni.

Reykjavík, 5. nóvember 2018.

Forstöðumaður

Yfirlit um afkomu ársins 2017

	Skýr	2017
Tekjur samtals		
Framlög ríkissjóðs	3	38.289.709
Aðrar tekjur	7	10.891.387
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	3	<u>573.676</u>
Tekjur samtals		<u>49.754.772</u>
Gjöld		
Laun og launatengd gjöld	9	25.336.018
Annar rekstrarkostnaður	11	19.269.516
Afskriftir	12	<u>573.676</u>
		45.179.210
Hagnaður (tap) fyrir fjármagnsliði		4.575.562
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)		
Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur	14	<u>(11)</u>
		(11)
Afkoma ársins		<u>4.575.551</u>

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

	Skýr	31.12.2017	Stofnefnahags- reikningur 1.1.2017
Eignir			
Fastafjármunir			
Varanlegir rekstrarfjármunir:	16	1.955.912	2.019.297
Áhöld og búnaður		<hr/>	<hr/>
		1.955.912	2.019.297
		<hr/>	<hr/>
Veltufjármunir			
Viðskiptakröfur	20	3.797.187	4.088.720
Tengdir aðilar	21	3.866.206	0
		<hr/>	<hr/>
		7.663.393	4.088.720
		<hr/>	<hr/>
		9.619.305	6.108.017
		<hr/>	<hr/>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé	23		
Hrein eign		3.789.414	(973.508)
		<hr/>	<hr/>
		3.789.414	(973.508)
		<hr/>	<hr/>
Skuldir			
Tengdir aðilar	24	0	3.146.425
Viðskiptaskuldir	25	130.376	1.728.432
Ýmsar skammtímaskuldir	26	3.743.603	187.371
Frestun tekjufærslu fjárfestingaheimilda	27	1.955.912	2.019.297
		<hr/>	<hr/>
		5.829.891	7.081.525
		<hr/>	<hr/>
		5.829.891	7.081.525
		<hr/>	<hr/>
		9.619.305	6.108.017
		<hr/>	<hr/>
Aðrar upplýsingar	28		

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings

Sjóðstremmisyfirlit ársins 2017

	Skýr	2017
Rekstrarhreyfingar		
Hreint veltufé frá rekstri:		
Afkoma ársins	4.575.551	
Rekstrarlíðir sem ekki hafa áhrif á fjármáli:		
Afskriftir	573.676	
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára	(573.676)	
	<u>4.575.551</u>	
Lækkun (hækkun) rekstrartengdra eigna:		
Viðskiptakröfur - aðrar skammtakröfur	291.533	
Hækkun (lækkun) rekstrartengdra skulda:		
Skammtímaskuldur	1.958.176	
	<u>2.249.709</u>	
Handbært fé frá rekstri	<u><u>6.825.260</u></u>	
Fjárfestingahreyfingar		
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	(510.291)	
	<u>(510.291)</u>	
Fjármögnumunarhreyfingar		
Ríkissjóður		
Tengdir aðilar	(6.825.260)	
Fjárfestingaframlag	510.291	
	<u>(6.314.969)</u>	
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	0	
Handbært fé í byrjun árs	0	
Handbært fé í árslok	<u>0</u>	

Skýringar með ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstremmisyfirlits

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Stofnefnahagssreikningur er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál, lög um ársreikninga og ákvæðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkisins að teknu tilliti til ákvæða í IPSAS 33 um innleiðingu IPSAS, (International Public Sector Accounting Standards) auk reglugerðar um framsetningu og innihald ársreikninga, nr. 696/1996, eftir því sem við á. Gerð er hér grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Breytingum frá fyrri reikningsskilaðferðum voru gerðar í Stofnefnahagsreikning 1/1 2017 og er gerð grein fyrir þeim hér á eftir.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum og skuldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í góðri reikningsskilavenju, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði staðals IPSAS 33, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

1.1 Breytingar á reikningsskilaðferðum

Nokkur breyting verður á reikningsskilaðferðum frá þeim sem giltu fyrir árið 2016. Reikningsskil skulu hér eftir alfarið vera á rekstrargrunni. Helstu breytingar að því er stofnefnahagsreikninginn og reikningsskil ársins 2017 varðar eru eignfærsla og afskrift varanlegra rekstrarfjármuna og eign- og skuldfærsla fyrirfram- og eftirágreiðds kostnaðar.

Varanlegir rekstrarfjármunir eru eignfærðir í efnahagsreikningi og afskrifaðir á áætluðum notkunartíma. Varanlegir rekstrarfjármunir, sem keyptir voru fyrir 1.1 2017, eru færðir til eignar á upphaflegu kostnaðarverði að frádegnum afskriftum frá upphafsgreiði notkunar til ársloka 2016. Varanlegir rekstrarfjármunir voru áður gjaldfærðir sem stofnkostnaður í rekstrarreikningi

Skuldbinding vegna orlofsréttar starfsmanna í árslok 2016, áfallin og gjaldfallin, er færð til skuldar í stofnefnahagsreikningi 1. janúar 2017 og yfir eigið fé. Áður var þessi skuldbinding ekki bókuð á tímabil, en gjaldfærsla átti sér stað á árinu eftir eða síðar við úttekt orlofsréttarins. Við gerð ársreiknings er áætlað mótframlag ríkissjóðs á móti orlofsskuldbindingu 1/1 2017 og er sú áætlun færð yfir eigið fé.

Fjárhheimildir vegna fjárfestinga fyrir varanlegum rekstrarfjármunum og ætlað er að mæta kostnaði á síðari tímabilum eru skuldfærðar sem frestaðar tekjur, en ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með talið fjárfestingar, með framlögum. Við innfærslu varanlegra rekstrarfjármuna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárhheimilda til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu elgnarinnar nema söluandvirði verði notað til endurfjárfestinga.

Ónotuð fjárfestinarheimild í árslok 2016 er í stofnefnahagsreikningi færð sem frestaðar tekjur og nýtist á móti fjárfestingum ársins 2017

1.2 Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttækis endurgjalds.

Tekjur af sölu vörur eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar líhulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárhheimildir til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Tekjur vegna fjárhheimilda til fjárfestinga eru færða til að mæta þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifsta, úreldingar eða sölutaps.

1.2 Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Skýringar

1.3 Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru upphaflega færðar á kostnaðarverði.

Aðrar óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru síðar færðar á kostnaðarverði að frádreginni virðisrýrnun og niðurfærslum. Niðurfærslur eru gjaldfærðar línulega yfir líftíma eignarinnar í yfirliti um afkomu. Almennt er áætlaður nýtingartíma tölvuhugbúnaðar sex til átta ár.

Óefnislegar eignir með ótakmarkaðan nýtingartíma eru ekki niðurfærðar en eru prófaðar a.m.k. árlega með tilliti til virðisrýrnunar.

Innleyst tap vegna ráðstöfunar óefnislegra eigna eru færður í yfirlit um afkomu á því tímabili þegar viðskiptin eiga sér stað. Söluverð eigna og þar með söluhagnaður myndar fjárfestingaheimild og er meðhöndlað þannig.

Óefnislegar eignir með takmörkuðum líftíma eru skoðaðar a.m.k. árlega til að ákváða hvort einhver vísbinding sé um virðisrýrnun. Ef endurheimtanleg fjárhæð óefnislegrar eignar er lægri en bókfært verð hennar, er bókfært verð hennar fært í endurheimtanlega fjárhæð og virðisrýrnunartap fært. Tap vegna virðisrýrnunar er fært í yfirlit um afkomu.

1.4 Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum til ársloka 2016, eins og stofnunin hafi beitt ákvæðum ársreikningalaga um eignfærslu og afskriftir frá því kaup áttu sér stað. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eigin færð í upphafi á gangvirði til tekna í yfirliti um afkomu, þegar gangvirði verður ákváðað með áreiðanlegum hætti.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld og búnaður	3-10 ár
Flutningatæki	8-15 ár
Aðrar eignir	Óafskrifaað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingaheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði eigna á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

1.5 Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

1.5 Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

1.6 Tengdir aðilar

Tengdir aðilar eru aðrir ríkisaðilar í A-hluta.

Skýringar

2 Fjárhagsleg áhættustjórnun

Starfsemi félagsins hefur í för með sér margvíslega áhættu s.s. Útlánaáhættu, áhrif breytinga á gengi erlendra gjaldmiðla og vaxtabreytinga. Áhættustjórnun félagsins beinist að aðgerðum til þess að draga úr þessum áhættupáttum.

2017

3 Framlög ríkissjóðs

Fjárheimildir ársins	38.800.000
Fjárheimild flokkuð sem fjárfestingarheimild	(510.291)
Framlög ríkissjóðs	38.289.709
Tekjufærsla frestaðra tekna	573.676
	<hr/>
	38.863.385

7 Aðrar tekjur

Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	10.891.387
	<hr/>
	10.891.387

9 Laun og launatengd gjöld

Dagvinnulaun	15.204.961
Ræsting	1.022.806
Aukagreiðslur	1.868.886
Yfirvínna	1.160.381
Orlof breyting	1.507.396
Launatengd gjöld	4.517.588
Starfsmannakostnaður	54.000
Samtals launakostnaður	25.336.018
	<hr/>
Meðalfjöldi stöðugilda	25.390.018

2

Skýringar

10 Framlög og tilfærslur

	2017
11 Annar kostnaður	
<i>Vörukaup</i>	
Bækur, ritföng, filmur o.p.h. vörur	305.112
Ýmis tæki og áhöld (ekki eignfærð)	140.597
Orkugjafar	31.797
Matvæli o.fl.	217.825
Almennar rekstrarvörur	<u>51.892</u>
Vörukaup, almenn	<u>747.223</u>
<i>Vörukaup sérgreind</i>	
Ýmsar sérgreindar vörur	<u>102.955</u>
Vörukaup, sérgreind	<u>102.955</u>
 Fundir, námskeið, rínsna	248.610
Ferðir, upphald	145.419
Akstur	129.680
Sérfræðipjónusta	9.741.037
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	12.752
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	459.825
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	<u>2.753.061</u>
	<u>13.490.384</u>
 Afnotagjöld	764.969
Leigugjöld	4.064.343
Notkun véla og flutningataækja	20.620
Verkkaup	<u>79.022</u>
Þjónusta II, bætur, tryggingar og opinber gjöld	<u>4.928.954</u>
 Annar kostnaður samtals	<u>19.269.516</u>

Skýringar

2017

12 Afskriftir

Áhöld, húsgögn, skrifstofuvélar o.p.h.	418.210
Lækninga- og rannsóknartæki	137.760
Aðrar eignir	17.706
Afskriftir	<u>573.676</u>

14 Vaxtagjöld, verðbætur og gengismunur

Fjármagnskostnaður	11
	<u>11</u>

31.12.2017 1.1.2017

16 Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:

Áhöld og búnaður	1.558.925	1.503.744
Lækninga- og rannsóknartæki	265.603	366.463
Samtals áhöld tæki og vélar	1.824.528	1.870.207
Aðrar eignir	131.384	149.090
	<u>1.955.912</u>	<u>2.019.297</u>

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í ársþyrjun 2017:

	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Aðrar eignir	Samtals
Staða 1/1 2017	4.510.454	0	177.069	4.687.523
Viðbætur á árinu	510.291	0	0	510.291
	<u>5.020.745</u>	<u>0</u>	<u>177.069</u>	<u>5.197.814</u>
Afskriftir 1/1 2017	2.640.247	0	27.979	2.668.226
Afskrift ársins	555.970	0	17.706	573.676
	<u>3.196.217</u>	<u>0</u>	<u>45.685</u>	<u>3.241.902</u>
Staða 31.12.2017	<u>1.824.528</u>	<u>0</u>	<u>131.384</u>	<u>1.955.912</u>

Skýringar

31.12.2017   1.1.2017

20 Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur	3.797.187	4.088.720
	<hr/>	<hr/>
	3.797.187	4.088.720
	<hr/>	<hr/>

21 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

Viðskiptarelkningar við ríkissjóð	3.678.835
Áætluð leiðréttung vegna orlofs skv. Stofnefnahagsreikningi 1/1 2017	187.371
	<hr/>
	3.866.206

23 Elglíð fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárréikningum

	Hrein eign
Jöfnuður 1.1. 2017	(973.508)
Áætlað framlag vegna orlofs skv. Stofnefnahagsreikningi 1/1 2017	187.371
Afkoma ársins	4.575.551
Jöfnuður 31.12.2017	<hr/> 3.789.414

Orlofsskuldbinding að fjárhæð kr. 0,2 milljónir var færð yfir höfuðstól í stofnefnahagsreikningi. Áætlað framlag á móti henni er færð yfir eigið fé skv. fyrirmælum fjármála- og efnahagsráðuneytisins. Ekki liggur fyrir samþykkt Alþingis á framlaginu.

Skýringar

24 Tengdir aðilar

Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.

	31.12.2017	1.1.2017
Viðskiptareikningar við rkissjáð	0	3.146.425
	<hr/> 0	<hr/> 3.146.425

25 Viðskiptaskuldur

Viðskiptaskuldur	130.376	1.728.432
	<hr/> 130.376	<hr/> 1.728.432

26 Ýmsar skammtímaskuldur

Ógreitt orlof	1.694.767	0
Ógreidd laun	22.162	0
Önnur ógreidd gjöld	2.026.674	187.371
	<hr/> 3.743.603	<hr/> 187.371

27 Frestaðar tekjur

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með talið fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárheimilda til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema söluandvirðið verði notað til endurfjárfestinga.

Frestaðar tekjur vegna fjárfestingaheimilda	1.955.912	2.019.297
	<hr/> 1.955.912	<hr/> 2.019.297

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- heimildir	Samtals frestaðar tekjur
Staða 1.1.2017	2.019.297	0	2.019.297
Rekstrarfjáheimild flutt á fjárfestingaheimild ársins		510.291	510.291
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	510.291	(510.291)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(573.676)	0	(573.676)
	<hr/> 1.955.912	<hr/> 0	<hr/> 1.955.912

Af frestuðum fjárheimildum munu kr. 0,6 millj. koma til tekna á árinu 2018.

Skýringar

28 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert skuldbindandi samning um leigu á skrifstofuhúsnæði til 1. febrúar 2021. Árlegar greiðslur vegna húsaleigunnar nema um kr. 4 milljónum